

ATENȚIE: „OFERTE” FALSE pe rețelele de socializare, care vă pot lăsa fără bani

„Saci de haine noi de la branduri renumite”, „pungi întregi cu decorațiuni de Crăciun”, „seturi de vase de gătit și aparate de cafea de care trebuie să scăpăm pentru că se află în depozite de peste un an”. „Totul la doar 53 de lei”. „Oferta este valabilă numai online”. Astfel de mesaje publicitare au inundat rețelele de socializare înaintea sărbătorilor de iarnă. Atenție, nu este vorba despre vreun chilipir, ci despre o înșelătorie. Nu este nimic altceva decât un atac de tip **phishing**, pus la cale de infractori. Celor care accesează linkurile din postările escrocilor le sunt cerute date personale și bancare, iar de aici și până la extragerea frauduloasă a banilor din conturi este doar un pas.

Sunt folosite imaginile de brand ale unor renumite companii din străinătate, care fie că au, fie că nu au reprezentanțe în țara noastră, dar și mărcile unor firme din Republica Moldova, inclusiv mall-uri și magazine online din Chișinău. Printre acestea sunt: compania americană Amazon, specializată în comerț electronic, Timberland, un producător american de încălțăminte, dar și Starlink, serviciul de internet prin satelit lansat de o companie deținută de către antreprenorul american Elon Musk. De obicei, mărfurile originale și în cantitățile expuse pe conturile false sunt mult

Metro Moldova a atenționat că „promoțiile” de mărfuri la preț de 53 de lei sunt false

mai scumpe și nu se vând cu doar câteva zeci de lei.

Printre companiile vizate de postările despre falsele „oferte” cu prețul de 53 de lei este și Metro Moldova. Este vorba despre câteva anunțuri, care au fost distribuite recent pe Facebook, privind comercializarea unor saci sau cutii cu decorațiuni de Crăciun și seturi de vase de gătit. Metro Moldova atenționează că sunt anunțuri false și că toate promoțiile disponibile sunt afișate pe site-ul oficial

personal, cum ar fi parolele și numerele cardurilor bancare. Cea mai comună formă de phishing utilizează tactici cum ar fi hyperlinkurile false pentru a convinge destinatarii să-și partajeze informațiile personale.

De remarcat că printre comentarii acestor anunțuri false de pe rețele de socializare sunt oameni care scriu că este vorba despre escrocherii, precum și persoane care spun că mesajele lor critice au fost șterse de către autorii postărilor. Se mai poate observa că numele celor care

Amazon își curățește depozitele de pachete nerevendicate. Pentru a evita plata costurilor de eliminare, compania a decis să le tragă la loterie. Răspunzând la câteva întrebări, poți câștiga un set de diverse dispozitive electronice la 53 lei.

STOP FALS

Experimentează Magia Sărbătorilor cu Timberland! Colecțiile anterioare de încălțăminte de iarnă sunt acum la doar 53 de lei! Fiecare va găsi perechea perfectă

al companiei sau pe paginile oficiale de pe Facebook și Instagram.

ar fi „beneficiar” de astfel de „oferte” se repetă în mai multe postări dubioase.

„Oferte” înșelătoare au mai existat

Astfel de mesaje înșelătoare au mai circulat pe rețelele de socializare. Portalul Stopfals.md a scris anterior despre o escrocherie cu utilizarea însemnelor Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”. O pagină de Facebook denumită „Poșta Moldovei” anunța că „își eliberează depozitele și vinde colete pierdute până la Anul Nou la prețul de 53 de lei” și că „toate coletele sunt pline cu diverse lucruri și electronice”, cu „livrare în toată țara”. Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” nu a publicat vreodată un astfel de anunț nici pe site-ul său și nici pe pagina sa oficială de Facebook. Escrocii au creat o pagină falsă, cu aceeași denumire și însemnele întreprinderii de stat, inducând în eroare utilizatorii rețelelor sociale. Tot „Poșta Moldovei” avertiza în luna mai a acestui an despre „intensificarea cazurilor de escrocherie

efectuate prin intermediul aplicației WhatsApp”. În aceste cazuri, escrocii îndemnau persoanele care au bunuri de vânzare să apeleze la serviciul de curierat al întreprinderii și să completeze un formular pe un link fals cu logoul „Poștei Moldovei”. Sub pretextul plății unui avans, erau solicitate datele cardului bancar. Reprezentanții întreprinderii atenționau atunci că nu cer datele cardurilor bancare ale clienților.

De asemenea, în luna noiembrie a acestui an, au fost distribuite mesaje în care se spunea că Aeroportul Internațional Chișinău „își descarcă depozitul și vinde bagaje pierdute/nerevendicate” și că valizele ar fi „umplute cu diverse lucruri și electronice”. Și în acest caz, reprezentanții Aeroportului Internațional Chișinău au spus că este vorba despre o înșelătorie, oamenii fiind sfătuiți să nu acceseze niciun link și să nu ofere date personale.

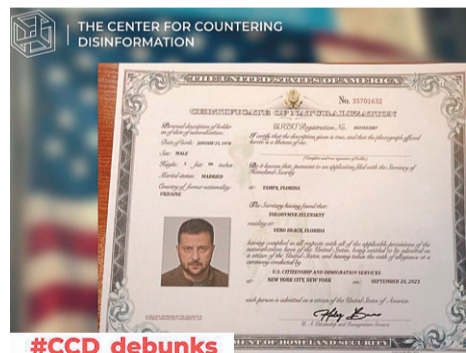
În luna iunie a acestui an, Stopfals.md a scris despre anunțuri care promiteau valize marca Samsonite la prețul de doar 39 de lei (asta în timp ce o valiză a acestui producător de bagaje premium costă câteva mii de lei). Reprezentanții companiei Samsonite International S.A. au declarat atunci că acest anunț publicitar nu le aparține, fiind o escrocherie.

Mai multe detalii despre acest subiect citiți pe www.stopfals.md.

Rețelele de socializare, pline de falsuri despre Ucraina

Mai multe canale de Telegram ale unor cetățeni ruși care susțin politicile Kremlinului, dar și diverse conturi de pe alte rețele de socializare continuă să abunde în falsuri despre Ucraina. Toate acestea sunt dezmințite de către specialiștii Centrului pentru Combaterea Dezinformării al Consiliului Național de Securitate și Apărare din Kiev. Potrivit canalului de Telegram al acestei instituții, printre zecile de fake-uri distribuite în primele două săptămâni ale lunii decembrie se numără:

- Falsul despre „referendumul de reunificare a Ucrainei și Poloniei”. Propagandiștii pro-Kremlin scriu că ucrainenii ar fi fost telefonați de reprezentanții unui centru de sondaje din Polonia și întrebați dacă vor participa la un referendum privind „reunificarea” acestor două țări. Mai mult, sursele pro-ruse scriu că plebiscitul ar urma să aibă loc pe 15 ianuarie 2024 în orașul și regiunea Lviv. Despre așa-numitul referendum privind „reunificarea” Ucrainei și Poloniei, la care ar fi invitați să participe locuitorii din vestul țării vecine, s-a mai scris. A fost răspândit și falsul că Ucraina ar fi gata să cedeze centrul și vestul țării Poloniei. Cu ajutorul dezinformării respective, propagandiștii ruși încearcă să alimenteze narațiunea că Polonia este un inamic al Ucrainei și ar vrea să obțină o parte din țara vecină.
- Falsul despre emigrarea președintelui Ucrainei și a membrilor familiei sale în SUA, în anul 2024. Propagandiștii ruși

#CCD_debunks Fals despre intenția de evadare a lui Volodymyr Zelenskiy în SUA

scriu pe Telegram că liderul de la Kiev, Volodymyr Zelenskiy, ar avea de gând să fugă împreună cu familia sa în SUA în primăvara anului viitor și că toate documentele necesare ar fi gata deja. Drept dovadă, propagandiștii arată o fotografie a unui „certificat de acordare a cetățeniei americane” pe numele lui Zelenskiy. Centrul pentru Combaterea Dezinformării din Kiev a stabilit că sursa principală a acestei „știri” este o publicație specializată în falsuri, care a răspândit în mod repetat minciuni despre președintele Ucrainei și familia sa. Totodată, așa-numitul certificat de cetățenie americană nu poate fi găsit în respectiva bază de date din SUA. În acest fel, propaganda pro-Kremlin încearcă să-l discrediteze pe șeful statului ucrain și să provoace panică în rândul ucrainenilor.

- Falsul despre perceperea unor taxe pentru accesul în adăposturile antiaeriene.

Украина снова готовится сдавать свои территории Польше? Пока украинцы тысячами погибают в Донбассе, власти начали планомерно готовить территории западной и центральной Украины к сдаче поляками. Так, в Полтаве учащиеся местных школ начали учить польский язык. Жители говорят, что в городе действительно вырос спрос на изучение польского языка. Интересный факт. По сути Полтава находится на стыке центральной и восточной Украины. Зачем местных детей повально заставляют учить польский язык?

#CCD_warns Fals despre pregătirea predării teritoriilor ucrainene către Polonia

Pe mai multe canale de Telegram, care sunt administrate de cetățeni ruși, este distribuit un video, în care o persoană necunoscută spune că ucrainenii ar fi obligați să plătească pentru a putea intra în adăposturile antiaeriene, când este nevoie, iar în imagini apare suma de 100 de hryvne. Autorii acestui video nu spun despre ce localitate ar fi vorba. Oficialii ucraineni au declarat că este un fals ieftin, menit să discrediteze atât autoritățile centrale din Kiev, cât și pe cele regionale.

Alte informații false, distribuite de surse pro-Putin, se referă la așa-zisa mobilizare în Armata Ucrainei a familiilor întregi, inclusiv a bătrânilor, adolescenților, femeilor, precum și fake-ul că în piața Times Square din New York a fost prezentat un video cu mesaje anti-Ucraina.

DICTIONAR

Trol – În folclorul nordic, trolul este un uriaș urât, răuvoitor, cu puteri magice. În limba engleză, cuvântul a devenit un jargon folosit pentru a-i descrie pe cei care atacă prin comentarii online: cineva face comentarii irelevante pentru subiect, provocatoare, negative sau pline de ură pe panourile de mesaje și rețelele sociale.

Fermă de trol (sau fabrică de trol) – Instituții organizate care produc și distribuie știri false, discursuri instigatoare la ură și conținut dezbinător în scopuri politice. Acestea folosesc identități false (furând adesea identități virtuale) și mesaje automate (boți) pentru a răspândi dezinformare țintită. „Fabricile de trol” nu trebuie confundate cu „ferma de click-uri” (unde oamenii sunt plătiți pentru a scrie recenzii pozitive și a da „like-uri”), deși uneori aceste funcții se suprapun. Ferme de trol cu o acoperire internațională au fost raportate în Filipine, China și Macedonia de Nord.

(Sursa: Manual despre dezinformare: Ghid pentru jurnaliști, comunicatorii și organizatorii de campanii din Moldova, Chișinău, 2023)

Ai depistat un fals în mass-media sau pe rețelele sociale? Raportează-l pe www.semnale.stopfals.md și noi îl vom dezminți! Să combatem împreună falsurile apărute în spațiul public!

Ca să fii la curent cu dezinformările din mass-media și de pe rețelele sociale, astfel încât să te poți proteja de manipulare, accesează portalul www.stopfals.md